

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Præsten i Vejlbye (DK)

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 146. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515388323552/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

derføre dømt til at have sin Hals forgjort. Hvilken Dømt i mange tusinde Menneskers Overværelse blev exequeret her paa Aalsøe Mark.

Den Henrettede, hvis Sjælesorger jeg tilforn havde været, forlangte mig til at besøge sig i Fængslet. Og maae jeg med Sanden sige: at jeg aldrig haver meddeelt det hellige Sacramente til Nogen mere velberedt, angergiven og fuldtroende Christen. Han erkjendte selv med inderlig Ruelse, at han havde vandret i kjødelig Sikkerhed, og været et Vredens Barn, hvisarsag Gud hengav ham i Synd og Sindsforhærdelse, ydmygede ham dybt, og gjorde ham meget elendig, at han atter kunde oprejses ved Christo. Han beholdt sin Frimodighed lige til det Yderste, og holdt paa Retterstedet til det omstaaende Folk en Tale fuld af Kraft og Salvelse, hvilken han i sine sidste Dage havde udarbejdet i Fængslet, og lært udenad. Den handlede om Vrede og dens skrækkelige Følger, med bevægelig Anvendelse, paa ham selv, og den grumme Misgjerning, hvortil Vrede havde forledt og henrevert ham. Textens Ord vare tagne af Jeremia: Begrædelses Bog 2 Cap. 6 Vers: *«Han har beskæmmet Præsten i sin Vrede.»* – Derpaa afklædte han sig, bandt selv for sine Øjne, og knælede med foldede Hænder; og som jeg havde udtalt de Ord: *«vær trostig, kjære Broder! idag skalt Du være med Frelseren i Paradiis!»* faldt hans Hoved for Mestermændens Sværd.

Hvad der gjorde ham Døden beedsik, var Tanken om hans tvende Børn, af hvilke den ældste, Sønnen, var fraværende – som Man troede i Kjøbenhavn – men, som vi siden erfarede, i Lund; hvorfor han ogsaa først ankom hertil den samme Aften, som Faderen om Morgen. Datteren, som, sig selv og sin Kjereste til ydermere Hjertesorg, stakket tilforn havde været trogivet til Herredsfogden, tog jeg af Barmhertighed i mit Huus, hvor hun mere død end levende blev henbragt aarle om Morgenens, da hun havde taget Afsked med Faderen, hvem hun med datterlig Ømhed havde plejet udi Fængslet.

Da jeg kom tilbage fra den tungeste Gang i mit Liv, fandt jeg hende temmelig rolig og sysselsat med at tilberede den Henrettedes Jordeklæder (thi det var tilladt, at han maatte vende begraves i christen Jord, dog udi al Stilhed). Hun græd ikke mere; men hun talte heller Intet. Jeg taog ogsaa; thi hvad skulde jeg sige hende? og var jeg ikke selv bespændt med mørke Tanker?

En Timestid derefter kom min Vogn, med Liget, og kort herpaa

foer en ung Mand paa en Hest ind i Gaarden – det var Sønnen. Han kastede sig over Faderens afsjælede Legeme og derpaa i Søsterens Arme; begge Sødskende holdt hverandre længe omfavnede; men ingen af dem kunde faae et Ord frem.

Om Eftermiddagen lod jeg kaste en Grav ligeudenfor Vaabenhuusdøren til Aalsøe Kirke; der nedlagdes i den tause Midnatstund de jordiske Levninger af den forhenværende Præst i Vejlbye. En Sandsteen, hvorpaa er udhugget et Kors, og som jeg først havde ladet forfærdige til mig selv, bedækker Graven, og minder enhver Kirkegænger om den Ulykkeliges dybe Syndefald, og den menneskelige Naturs Fordærvelse, samt om Syndens eneste Frelse ved Christi Kors*.

Næste Morgen vare begge faderløse Sødskende plaa forsvundne, og haver intet Menneske siden kunnet høre eller spørge det Mindste til dem. Gud maae vide i hvilken Afkrog de have skjult sig selv for Verden.

Herredsfogden skranter bestandig, og troes ikke at leve. Jeg selv er saare betagen af Sorrig og Kummer, og tykkes mig Døden at maaatte være det højeste Gode for os Alle tilhobe.

Gud gjere imod os efter sin Viisdom og Barmhertighed!

Herre! hvor urandsagelige ere dine Veje!

I min Embedstids otte og tredivte Aar, og een og tive efter at min Naboeprest, Hr. Søren Qvist i Vejlbye, var bleven sigtet, dømt og henrettet for et Mord paa een hans Tjenestekarl, hændte det sig: at en Stodder kom her i Præstegaarden. Han var en gammelagtig Mand med et graaagtigt Haar, og gik ved en Krykke. Ingen af Tyendet var just tilstede, jeg gik derfor selv ud i Kjøkkenet, for at give ham et Stykke Brød; og spurgte jeg ham da, »hvorfra han var?« Han sukkede og svarte: »ingensteds fra.« Jeg spurgte derpaa om hans Navn; han sukkede atter, saae sig frygtsom omkring, og sagde: »de har kaldt mig Niels Bruus.« Det foer i mig, og jeg sagde: »det er et grimt Navn; saaledes heed ogsaa En, der blev slaget ihjel her omkring, for en Snees Aar siden.« Han sukkede endnu dybere, og svarte: »det var ikke saa godt, jeg havde døet dengang; det har bekommet mig ilde, at jeg rømte ud af Landet.« Haaret rejste sig paa mit Hoved, og jeg tog til at ryste af Forfærdelse; thi nu tyktes mig, at jeg grandgivelig skulde

* Stenen ligger endnu den Dag idag paa samme Sted.